

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/23/2025
Identifikačné číslo spisu:	1122010694
Dátum vydania rozhodnutia:	06.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1122010694.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvineného G. N., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 6. augusta 2024 (ďalej len „Trestný zákon“), na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom v Bratislave 4. augusta 2026, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava I zo 17. júna 2022, sp. zn. 6T/22/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovuje, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo 17. júna 2022, sp. zn. 6T/22/2022 bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona,

v neprospech obvineného G. N..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava I zo 17. júna 2022, sp. zn. 6T/22/2022 vo výroku o treste a zrušuje aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikazuje Mestskému súdu Bratislava I, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zo 17. júna 2022, sp. zn. 6T/22/2022 bol obvinený G. N. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom

skutkovom základe, že:

- bez vážneho dôvodu po tom, čo si dňa 09. septembra 2021 osobne prevzal písomnú výzvu Okresného súdu Malacky č. k. 1T/12/2020 zo dňa 30. augusta 2021 na nástup trestu odňatia slobody do ÚVTOS v Bratislave, Chorvátska č. 5, Bratislava, s termínom nástupu do 30. septembra 2021, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 1T/12/2020 zo dňa 14. júla 2021, právoplatným dňa 14. júla 2021, tento v stanovenom termíne nenastúpil, v dôsledku čoho bol do výkonu trestu odňatia slobody dodaný dňa 30. januára 2022 na základe príkazu na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody Okresného súdu Malacky zo dňa 18. októbra 2021.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 348 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 37 písm. m) Trestného zákona, § 353 ods. 2 Trestného poriadku, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súd prvého stupňa zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky z 31. januára 2022, spisovej značky 3T/52/2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti naposledy označenému rozhodnutiu podala, na podnet vtedajšieho predsedu Okresného súdu Bratislava I, ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej tiež „ministerka spravodlivosti“ alebo „dovolateľka“) dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dospejúc k záveru, že napadnutým rozhodnutím, bol vo výroku o treste porušený zákon v ustanovení § 38 ods. 4 Trestného zákona (účinného v čase spáchania skutku), § 42 ods. 1, § 42 ods. 2 Trestného zákona v neprospech obvineného.

V písomných dôvodoch podaného dovolania ministerka spravodlivosti po zrekapitulovaní rozhodnutia súdu prvého stupňa poukázala na skutočnosť, že napadnutým trestným rozkazom zo 17. júna 2022 bol vo výroku o treste okrem iného zrušený výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky, spisovej značky 3T/52/2021, z 31. januára 2022, hoci tento výrok o treste (v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky, spisovej značky 3T/52/2021, z 31. januára 2022) už bol zrušený v dôsledku ukladania súhrnného trestu rozsudkom Okresného súdu Malacky, spisovej značky 1T/68/2021 z 11. mája 2022 (právoplatným 27. mája 2022), čo znamená, že súd prvého stupňa v rozpore s ustanovením § 2 ods. 1 Trestného poriadku a v rozpore so zásadou nulla poena sine lege v podstate obvinenému už druhýkrát uložil za ten istý trestný čin trest, za ktorý (ten istý trestný čin) už mu bol trest uložený rozsudkom Okresného súdu Malacky, spisovej značky 1T/68/2021 z 11. mája 2022 (právoplatným 27. mája 2022). Ministerka spravodlivosti ďalej namietala, že aj bez existencie rozsudku spisovej značky 1T/68/2021 bol súhrnný trest k trestu uloženému rozsudkom spisovej značky 3T/52/2021 nesprávne ukladaný, pretože trestný čin zo spáchania, ktorého bol obvinený uznaný vinným rozsudkom spisovej značky 3T/52/2021 obvinený spáchal v čase od 7. do 8. júla 2020 a vo veci spisovej značky 6T/22/2022 stíhaný trestný čin obvinený páchal v čase od 30. septembra 2021 do 30. januára 2022, pritom bol odsúdený ďalším rozsudkom Okresného súdu Malacky, spisovej značky 1T/12/2020, ktorý bol vyhlásený 14. júla 2021, čím prerušil zbíhanie trestných činov vo veciach spisovej značky 3T/52/2021 a spisovej značky 6T/22/2022. To potom ale, podľa názoru dovolateľky, znamená, že v prejednávanej veci (Okresného súdu Bratislava I, spisovej značky 6T/22/2022) mal súd prvého stupňa ukladať trest len za jeden trestný čin, čo znamená, že nemal použiť príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchal viac trestných činov) a ani postup podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona, teda nemal zvyšovať dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu (z 0 na 8 mesiacov) pri prevahe príťažujúcich okolností, keďže popri poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona (k spáchaniu trestného činu sa priznal a tento úprimne oľutoval) mal správne prihliadať len na jednu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona (už bol za trestný čin odsúdený) a obdobne tak pri správnom postupe (pri ukladaní nie súhrnného, ale samostatného trestu) by okresný súd nebol

limitovaný zákazom ukladania miernejšieho trestu, ako je trest uložený skorším rozsudkom plynúcim z ustanovenia § 42 ods. 2 Trestného zákona, ktorý (skorší trest) v prejednávanej veci predstavoval 6 mesiacov. V podanom dovolaní ministerka spravodlivosti poukázala aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, spisovej značky I. ÚS 311/2017, z 18. februára 2020, z ktorého plynie, že ak dôjde k nezákonnému zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby a súčasnému uloženiu trestu výslovne pri dolnej hranici takto nezákonne určenej trestnej sadzby, teda ak úmyslom súdu bolo uložiť trest v dolnej hranici trestnej sadzby, ovplyvní to postavenie obvineného, hoci by bol trest ukladaný v rozmedzí základnej trestnej sadzby, čo vylučuje aplikáciu § 371 ods. 5 Trestného poriadku. Správne uloženie trestu odňatia slobody v konaní Okresného súdu Bratislava I, spisovej značky 6T/22/2022, bude mať, podľa názoru dovolateľky, zásadný vplyv na postavenie obvineného v zmysle podmienky vyplývajúcej z § 371 ods. 5 Trestného poriadku, pretože obvinený nebude za ten istý trestný čin vo veci Okresného súdu Malacky, spisovej značky 3T/52/2021, potrestaný duplicitne a súčasne súd bude môcť ukladať trest v rozmedzí zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona až na 2 roky a nebude viazaný § 42 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého súhrnný trest nesmie byť miernejší, ako trest uložený skorším rozsudkom.

V podstate na podklade vyššie uvedených dôvodov dovolateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- 1) podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 6T/22/2022, zo 17. júna 2022, právoplatným 1. augusta 2022 bol vo výroku o treste porušený zákon v ustanovení § 38 ods. 4 Trestného zákona (účinného v čase spáchania skutku), § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v neprospech obvineného.
- 2) podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 6T/22/2022, zo 17. júna 2022, právoplatný 1. augusta 2022, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušenú časť rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- 3) podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Mestskému súdu Bratislava I prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa podaním z 31. augusta 2023 vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej aj „prokurátor“), ktorý po zrekapitulovaní dovolania poukázal na skutočnosť, že v čase rozhodovania dovolaním napadnutým rozhodnutím, mal samosudca k dispozícii (v tom čase aktuálny odpis registra trestov), v ktorom rozhodnutie Okresného súdu Malacky z 11. mája 2022, sp. zn. 1T/68/2021, ešte uvedené nebolo s tým, že potom čo bol napadnutý trestný rozkaz doručený Okresnej prokuratúre Bratislava I (4. júla 2022), dozorový prokurátor (vychádzajúc z odpisu registra trestov k obvinenému, ktorý tvoril súčasť vyšetrovacieho spisu) sa s týmto stotožnil a odpor nepodal. Prokurátor dodal, že rozsudok Okresného súdu Malacky z 11. mája 2022, právoplatný 27. mája 2022, sp. zn. 1T/68/2021, bol Registru trestov v Bratislave doručený 21. júna 2022, kedy došlo aj k jeho zápisu do registra trestov. Napriek uvedenému dospel prokurátor k záveru, že výrok o trestne bol napadnutým trestným rozkazom uložený nesprávne, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v súlade s dovolacím návrhom ministerky spravodlivosti.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa, prostredníctvom svojho obhajcu, vyjadril aj obvinený, ktorý ho považoval za dôvodné a po jeho zrekapitulovaní poukazujúc pritom aj na vyjadrenie prokurátora konštatoval, že nezáleží na tom, či došlo k porušeniu zákona v jeho neprospech omylom, úmyselne, alebo v dôsledku nejakej administratívnej chyby a ak porušenie zákona v jeho neprospech znamená nezákonnosť niektorého z výrokov toho ktorého súdneho rozhodnutia, ktoré už nadobudlo právoplatnosť, neexistuje iná možnosť, ako využitie mimoriadneho opravného prostriedku. Obvinený preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovel podanému dovolaniu a rozhodol v zmysle dovolacieho návrhu ministerky spravodlivosti.

Ďalším podaním sa Okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej aj „prokurátorka“) vyjadrila k „dovolaniu obvineného“, a po zrekapitulovaní konania predchádzajúceho ňou podanému vyjadreniu konštatovala, že obvinený pred podaním dovolania nevyužil riadny opravný prostriedok proti

napadnutému trestnému rozkazu, tak ako to vyplýva z § 372 ods. 1 Trestného poriadku, preto podľa jej názoru neboli splnené podmienky na postup podľa § 368 Trestného poriadku.

S poukazom na horeuvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že dovolanie podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietne, pretože nie sú splnené podmienky na podanie dovolania.

Obvinený reagujúc na vyššie uvedené podanie prokurátorky, prostredníctvom svojho obhajcu, zdôraznil, že dovolanie nepodával on, ale ministerka spravodlivosti na podnet sudcu a zopakoval svoj návrh na rozhodnutie dovolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania nepriznáva, v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd ďalej zistil, že dovolanie ministerky spravodlivosti je opodstatnené a jej námietky naplňajú dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Použitie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu, ako to plynie z citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je však namieste aj v prípade, ak napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona (v znení účinnom do 6. augusta 2024) ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchateľovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

Pri ukladaní súhrnného trestu odňatia slobody zruší súd, rozhodujúci neskôr, výrok o treste, vyslovený skorším rozsudkom a uloží trest nový. Z toho vyplýva, že postupuje ohľadne všetkých trestných činov, za ktoré ukladá súhrnný trest, a teda hodnotí okolnosti rozhodujúce pre ukladanie trestu nielen u tých trestných činov, u ktorých vyslovil výrok o vine, ale aj u tých trestných činov, ohľadom ktorých bolo o vine rozhodnuté v predchádzajúcom rozsudku (a ohľadom ktorých boli výroky o treste zrušené) - primerane II/1967.

Pri ukladaní súhrnného trestu musí byť skorší odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine páchateľa právoplatný. Pokiaľ tento rozsudok ešte nenadobudol právoplatnosť, súd rozhodujúci neskôr vyčká s rozhodnutím až sa skorší rozsudok stane právoplatným (primerane R 27/1971 - III).

Viac trestných činov je v súbehu len vtedy, ak medzi spáchaním časovo prvého z nich a časovo ostatného z nich nebol vyhlásený súdom prvého stupňa odsudzujúci, hoci aj neprávoplatný, rozsudok za nijaký trestný čin. Činy spáchané po odsudzujúcom rozsudku do doby jeho právoplatnosti je nutné posudzovať obdobne ako recidívu (primerane R 8/1974 - II) .

Ako už bolo vyššie uvedené, obvinený bol v prejednávanej trestnej veci uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu súd prvého stupňa uložil podľa § 348 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 37 písm. m) Trestného zákona, § 353 ods. 2 Trestného poriadku, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Súd prvého stupňa zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky z 31. januára 2022, sp. zn. 3T/52/2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Rozsudkom Okresného súdu Malacky z 11. mája 2022, právoplatným 27. mája 2022, sp. zn. 1T/68/2021 bol obvinený uznaný vinným v bode I z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a v bode II z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Za čo mu Okresný súd Malacky podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 s použitím § 42 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 1 Trestného zákona, uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia a podľa § 42

ods. 2 Trestného zákona zároveň zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3T/52/2021 z 31. januára 2022, právoplatnom 31. marca 2022, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Z vyššie uvedeného je tak zrejmé, že Okresný súd Bratislava I napadnutým rozhodnutím (v prejednávanej veci, spisovej značky 6T/22/2022) zrušil 17. júna 2022 výrok o treste, ktorý už bol zrušený 11. mája 2022 rozhodnutím Okresného súdu Malacky, spisovej značky 1T/68/2021 (právoplatným 27. mája 2022), teda neexistujúci výrok o treste a k neexistujúcemu výroku o treste ukladal trest súhrnný, čo znamená, že takýmto spôsobom postupoval v rozpore s ustanoveniami § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

A keďže takýmto postupom uložil Okresný súd Bratislava I (17. júna 2022) obvinenému trest aj za trestný čin, zo spáchania ktorého bol právoplatne uznaný vinným trestným rozkazom spisovej značky 3T/52/2021, ktorý v predpísanom konaní vo výroku o vine zrušený nebol a za ktorý (trestný čin) mu bol už 11. mája 2022 právoplatne (27. mája 2022) uložený trest rozsudkom, spisovej značky 1T/68/2021, ktorý taktiež v predpísanom konaní zrušený nebol, súd prvého stupňa porušil jednu zo základných zásad trestného konania ne bis in idem (nie dvakrát o tej istej veci), inak povedané, ak už súd obvinenému za spáchanie trestného činu právoplatne uložil trest, ktorý v predpísanom konaní zrušený nebol, nemôže mu za ten istý trestný čin ešte raz trest uložiť.

Navyše aj keby rozhodnutie spisovej značky 1T/68/2021 nepredstavovalo prekážku ukladania súhrnného trestu k trestu vo veci vedenej pod spisovou značkou 3T/52/2021, pre ukladanie súhrnného trestu (vo vzťahu k trestu vo veci spisovej značky 3T/52/2021) ani inak neboli splnené podmienky.

Zmyslom ukladania súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona je jedným trestom (obdobne ako pri úhrnnom treste podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona) potrestať páchatel'a za skutky, ktoré spáchal pred tým, ako bolo naňho pôsobené iným trestom, čo je pre páchatel'a spravidla priaznivejšie a čím je vyjadrená zásada, že páchatel'a, na ktorého doposiaľ nebolo pôsobené iným trestom, je potrebné potrestať miernejšie ako recidivistu, teda páchatel'a, na ktorého už trestom pôsobené bolo, avšak sa z neho nepoučil.

Z uvedeného je potom zrejmé, že jeden súhrnný trest za zbiehajúce sa trestné činy je možné ukladať len vtedy, ak ich zbíhanie nebolo prerušené vyhlásením iného odsudzujúceho rozsudku (a to aj neprávoplatného, za podmienky, že sa neskôr právoplatným stal) alebo doručením trestného rozkazu, ktoré sa v zmysle § 353 ods. 8, veta druhá, Trestného poriadku považuje za vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku.

Vzhľadom na to, že obvinený sa trestného činu v prejednávanej veci (spisovej značky 6T/22/2022) dopustil 30. januára 2022 [trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona je trvácim trestným činom s tým, že v dotknutej veci obvinený vyvolal protiprávny stav tým, že do 30. septembra 2021 nenastúpil výkon právoplatne uloženého trestu, na nastúpenie ktorého bol súdom vyzvaný a tento protiprávny stav trval (udržiaval) až do 30. januára 2022, kedy bol obvinený do výkonu trestu dodaný, pričom za moment spáchania trestného činu v prípade trvaceho trestného činu sa považuje moment ukončenia trestnej činnosti, teda okamih, keď bol odstránený protiprávny stav, čo v prejednávanej veci predstavuje 30. január 2022, kedy bol obvinený do výkonu trestu dodaný] a skutku vo veci spisovej značky 3T/52/2021 sa dopustil 8. júla 2020 (opätovne, keďže obvinený tento trestný čin páchal v čase od 7. do 8. júla 2020, momentom jeho spáchania je okamih jeho ukončenia, teda 8. júl 2020), vyhlásením odsudzujúceho rozsudku spisovej značky 1T/12/2020 medzi týmito dátumami (kedy došlo k spáchaniu trestných činov) 14. júla 2021 (ktorý nadobudol právoplatnosť 24. augusta 2021) došlo k prerušeniu zbíhania trestných činov vo veciach 6T/22/2022 a 3T/52/2021, čo znamená, že podmienky pre ukladanie súhrnného trestu splnené neboli.

Aj keď správnosť ukladania súhrnného trestu vo veci spisovej značky 1T/68/2021 nebola predmetom prejednávanej veci, pre posúdenie správnosti ukladania trestu v tejto veci (spisovej značky 6T/22/2022)

bolo nevyhnutné zaoberať sa aj otázkou ukladania trestu vo veci spisovej značky 1T/68/2021.

Z predloženého spisového materiálu pritom plynie, že ani vo veci spisovej značky 1T/68/2021 nebol súhrnný trest ukladaný správne.

V dotknutej veci (spisovej značky 1T/68/2021) bol obvinený právoplatne uznaný vinným zo spáchania dvoch trestných činov s tým, že jedného z nich (trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia nenastúpením právoplatne uloženého trestu odňatia slobody) sa dopustil 3. septembra 2020, pričom trestného činu vo veci spisovej značky 3T/52/2021 sa dopustil 8. júla 2020, keďže medzi týmito dvoma dátumami (kedy boli spáchané dva trestné činy) nebol vyhlásený žiaden iný odsudzujúci rozsudok, bolo namieste za tieto dva trestné činy ukladať súhrnný trest. Druhého trestného činu (zanedbania povinnej výživy) vo veci spisovej značky 1T/68/2021 sa obvinený dopustil 30. januára 2022 (z popisu skutkových okolností plynie, že tento trestný čin obvinený páchal v čase od 29. apríla 2012 do 30. januára 2022, čo znamená, že trestný čin spáchal momentom jeho ukončenia, teda 30. januára 2022). Medzi 8. júlom 2020 (spáchaním trestného činu vo veci spisovej značky 3T/52/2021) a 30. januárom 2022 (spáchaním trestného činu vo veci spisovej značky 1T/68/2021) však bol 14. júla 2021 vyhlásený iný odsudzujúci rozsudok vo veci spisovej značky 1T/12/2020 (právoplatný 24. augusta 2021), ktorý zbíhanie druhého trestného činu vo veci spisovej značky 1T/68/2021 z 30. januára 2022 a trestného činu z 8. júla 2020 vo veci spisovej značky 3T/52/2021 prerušil, a preto za trestný čin z 30. januára 2022 vo veci spisovej značky 1T/68/2021 mal byť popri súhrnnom treste (za trestný čin z 3. septembra 2020 vo veci spisovej značky 1T/68/2021 a trestný čin z 8. júla 2020 vo veci spisovej značky 3T/52/2021) uložený trest samostatný a keďže aj vo veci spisovej značky 6T/22/2022 bol trestný čin spáchaný 30. januára 2022, za tieto dva trestné činy (z 30. januára 2022 tak vo veci spisovej značky 6T/22/2022, ako aj 1T/68/2021) mal byť uložený súhrnný trest za súčasného zrušenia výroku o samostatnom treste vo veci spisovej značky 1T/68/2021 (za trestný čin zanedbania povinnej výživy).

Okresný súd Malacky vo veci spisovej značky 1T/68/2021 však takto nepostupoval a samostatný trest za trestný čin zanedbania povinnej výživy neukladal (ale uložil za všetky tri trestné činy súhrnný trest), pričom toto rozhodnutie je právoplatné a v predpísanom konaní zrušené nebolo, čo znamená, že aj pri postupe vo veci spisovej značky 6T/22/2022 je (bolo) potrebné vychádzať aj keď z nesprávneho záveru, ktorý v tomto konaní nie je možné napraviť, že trestný čin zanedbania povinnej výživy vo veci spisovej značky 1T/68/2021 zbíha s trestným činom vo veci spisovej značky 3T/52/2021, a preto s ohľadom na vyhlásenie rozsudku spisovej značky 1T/12/2020 zo 14. júla 2021 (právoplatného 24. augusta 2021) už nateraz nie je možné k nemu ukladať súhrnný trest, ale len trest samostatný.

Z uvedeného je potom zrejmé, že súd prvého stupňa mal obvinenému ukladať za jeden trestný čin trest samostatný, čo znamená, že nemal prihliadať na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchal viac trestných činov), nemal zvyšovať dolnú hranicu trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 4 Trestného zákona o jednu tretinu (z 0 na 8 mesiacov) a nebol limitovaný nemožnosťou ukladania miernejšieho trestu (pod výmeru 6 mesiacov) vo vzťahu k trestu, ku ktorému bol súhrnný trest ukladaný.

A vzhľadom na to, že obvinenému boli za jeden trestný čin ukladané dva tresty, nepochybne nesprávne rozhodnutie v prejednávanej veci zásadne ovplyvnilo jeho postavenie.

Na strane druhej je potrebné uviesť, že potreba ukladania samostatného trestu popri inom treste spravidla vyznieva v neprospech obvineného. Pri neexistencii rozhodnutia spisovej značky 1T/68/2021 by popri sebe (pri správnom rozhodnutí v prejednávanej veci) existovali dva samostatné tresty, a to trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov (vo veci spisovej značky 3T/52/2021) a trest v prejednávanej veci, pričom už pri uložení trestu vo výmere troch mesiacov by sa obvinený dostal do nevýhodnejšieho postavenia (6 mesiacov vo veci 3T/52/2021 plus 3 mesiace v prejednávanej veci by predstavovalo 9 mesiacov, čo je trest prísnejší, než súhrnný trest vo výmere 8 mesiacov za trestné činy v obidvoch veciach, teda 3T/52/2021 a prejednávanej veci). Len z dôvodu, že trest vo veci 3T/52/2021 bol zrušený rozhodnutím spisovej značky 1T/68/2021 a bol zahrnutý do súhrnného trestu, sa ukladanie

samostatného trestu v prejednávanej veci javí byť výhodnejšie.

Najvyšší súd preto napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o treste zrušil (ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad) a súdu prvého stupňa prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V tejto súvislosti sa žiada ešte uviesť, že zrušením právoplatného trestného rozkazu len vo výroku o treste dovolacím súdom vzniká stav neukončeného trestného stíhania rovnako, ako tomu je pri čiastočnom zrušení rozsudku (tzv. čiastočná právoplatnosť). V časti nedotknutého výroku o vine zostáva trestný rozkaz právoplatný a platí tu princíp „ne bis in idem“. Z toho vyplýva, že pri novom rozhodovaní o treste na hlavnom pojednávaní treba aplikovať ustanovenie § 166 ods. 1 Trestného poriadku a rozhodnúť o treste rozsudkom. (Primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2013 - II).

V novom konaní bude preto úlohou súdu prvého stupňa (s tým, že Okresný súd Bratislava I sa v súlade s § 18n zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov od 1. júna 2023 označuje ako Mestský súd Bratislava I), opätovne rozhodnúť o treste obvineného na hlavnom pojednávaní, pri súčasnej viazanosti súdu prvého stupňa vyššie uvedeným právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie bolo podané len v prospech obvineného G. N., preto bude súd prvého stupňa v ďalšom konaní limitovaný zásadou zákazu reformatio in peius v zmysle § 391 ods. 2 Trestného poriadku.

Na základe vyššie uvedených dôvodov senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.